

Stockholm 2013-11-14

Socialdepartementet
103 37 Stockholm

Remissvar: Ansvarsfull hälso- och sjukvård (SOU 2013:44)

Sveriges Psykologförbund har fått möjlighet att lämna synpunkter över rubricerade betänkande.

Psykologförbundet är positivt till utredningens förslag att hälso- och sjukvårdslagen ersätts med en ny lag om organisation av hälso- och sjukvårdsverksamhet med en överskådligare struktur. Det är också bra att det införs en samlad förordning på hälso- och sjukvårdens område. Utredningen föreslår att definitioner av begreppen huvudman och vårdgivare tas in i lagen om organisation av hälso- och sjukvårdsverksamhet. Det är positivt att begreppen definieras i lagen, men Psykologförbundet beklagar att utredningen inte närmare har analyserat och förtydligat vad lagstiftaren menar med de centrala begrepp, som hälso- och sjukvård, vårdgivare och hälso- och sjukvårdspersonal.

Definition av hälso- och sjukvård

Som utredningen skriver i betänkandet har hälso- och sjukvården genomgått stora förändringar under de tre decennier som har gått sedan HSL infördes. Då gavs i princip all vård av landstingen. Idag bedrivs hälso- och sjukvård både av offentliga och privata vårdgivare. All hälso- och sjukvård är inte heller offentligt finansierad. Detta ställer krav på att begreppen vad som är hälso- och sjukvård, vem som är vårdgivare och vilka är hälso- och sjukvårdspersonal måste definieras om och förtydligas. Utredningen har valt att inte göra några förändringar eller förtydligande av begreppen, vilket förbundet anser är beklagligt. Definitionen av begreppet hälso- och sjukvård är inte entydigt. I förarbeten och praxis görs olika tolkningar av vad som är hälso- och sjukvård. Enligt Socialstyrelsen är hälso- och sjukvård sådan verksamhet som bedöms kräva personal med utbildning inom hälso- och sjukvården. Å andra sidan finns det argument för att hälso- och sjukvård endast är åtgärder som är medicinskt motiverade. (Socialstyrelsens utredning om Estetiska behandlingar). Enligt Psykologförbundet är det mycket angeläget att lagstiftaren klargör gränsdragningen mellan vad som är hälso- och sjukvård och vad som är annan verksamhet som faller utanför hälso- och sjukvårdslagstiftningen. Inom det psykologiska området är det idag nästan omöjligt för en patient att veta om den vård och behandling man får faller in under hälso- och sjukvårdslagstiftningen eller inte. Detta är givetvis inte acceptabelt.

Vad gäller invändningar mot begreppet ”medicinska” i hälso- och sjukvårdslagstiftningen hänvisar Psykologförbundet till förbundets yttrande över utredningens delbetänkande Patientlag (SOU 2013:2).

Behörighet till vissa anställningar inom hälso- och sjukvården m.m.

Psykologförbundet har inga invändningar mot att behörighetsförordningens bestämmelser förs över till den nya förordningen om organisation av hälso- och sjukvårdsverksamhet. En översyn bör dock snarast göras när det gäller det materiella innehållet i behörighetsförordningen. Bestämmelserna om legitimation som förutsättning för anställning inom hälso- och hälso- och sjukvård gäller enbart landsting och kommun. I Sverige har vi idag ett stort antal privata vårdgivare, hälso- och sjukvård bedrivs också i viss utsträckning av andra myndigheter som t.ex. kriminalvården, statens institutionstyrelse (SIS), kommunala skolor m.fl. och här saknas helt behörighetsreglering för anställning. Förbundet anser att det är mycket angeläget att samma behörighetskrav ställs oavsett var och av vem hälso- och sjukvården bedrivs.

Vård till asylsökande och papperslösa

Utredningen föreslår att det i den nya organisationslagen införs en hänvisning till lagen (2013:000) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd och till lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. Psykologförbundet anser att bestämmelserna om landstingets skyldigheter att erbjuda hälso- och sjukvård till asylsökande och papperslösa borde föras in i organisationslagen istället för enbart en hänvisning. Det skulle betydligt öka överskådligheten av vilka skyldigheter som åligger landstinget. Att den vård som ska erbjudas papperslösa skiljer sig från den som ska erbjudas personer som är bosatta i landstinget anser förbundet inte vara skäl nog till att reglera denna vård i en särskild lag.

Sveriges Psykologförbund

Anders Wahlberg
Förbundsordförande

Camilla Damell
Förbundsjurist